

Polský romantismus

1773, 1793 - trojí dělení Polska (-> Rusko, Prusko, Rakousko). =>

Pol. romantici -> osvobození polského státu

Myšlenka **MESIANISMU**: „Oběti, které v současné době přináší polský národ, nejsou zbytečné, je jimi vykoupena svoboda budoucích generací.“

Adam Mickiewicz

Konrád Wallenrod - básně, povídka. Hrdina (litev. přísluš.), se uchyluje k **PŘETVÁŘČE**, aby pomohl národu od okupace Němci. rytíř... prozrazen, umírá
Pan Tadeáš - **Soplicové** X **Horejškové**

Ruský romantismus

A.S. Puškin

Cikáni - šlecht. utíká mezi cik. zamiluje se do cikánky, zjistí to Aleco, zabije je
Eugen Oněgin - verš. román, **TYP ZBYTEČNÉHO ČLOVĚKA**

dále: Kavkaz. zajatec, Bachčisaraj. fontána, Borid Godunov, Kapitán. dcerka
ROMANTICKÝ KODEX LÁSKY

Postavy: **Aleko**, **V. Lenský**, **Tatána**, **B. Godunov**, **Olga**

M.J. Lermontov

Hrdina naší doby - podob. E. Oněginovi. L. potká Maxima, vypráví mu příběh vojáka Pečorina... po čase se L. s M. setkají s P., dá jim deníky se 3 život. př.
Použití **VNITŘNÍHO MONOLOGU**.

Démon - liter. vyjádření jeho život. filozofie: „Zlo se ve světě rodí | protože dobro je bezmocné | tragika lásky způsobuje | převaha zla nad dobrem.“.

Obsah: Vychází z gruzín. legend, zasazeno na Kavkaz. D. se zamiluje do Tamary, políbí ji a tím ji zabije. (Bůh z něj udělal prokletím nástroj zla).

motiv **LÁSKY ČLOVĚKA K MYTOLOG. POSTAVĚ**

Postavy: **Maxim**, **Pečorin**, **Bela**, **Grušinský**, **Mary**, **Vulič**, **Tamara**

Český romantismus

K.H. Mácha (*16.10.1810 Praha - +6.11.1836 Litoměřice)

- používal prostředky **AUTOSTYLIZACE** - postava poutníka a vydědence (básně 'A v svět jsem vstoupil', 'Aniž křičte')

- rozpory život člověka - touha pro dosažení svobody a krásy X fakt zmaru a smrti, jakožto přiroz. konce

Cool Tools made by brookoff

Historic. próza - **Křivoklát** (z nedokončené tetralogie Kat)

Próza ze současnosti - **Obrazy ze života mého**, **Večer na Bezdězu**, **Márinka**
Román (rozsáhlá povídka) - **Márinka**; Lyrickoepic. skladba - **Máj**

Cikáni - lyrickoepická povídka. Děj založen na rodinné tragédii. **Znaky romantismu**: vášně pomsty/lásky; osudová setkání; intriky; provinění + trest; noční krajina. **Obsah**: Hrabě **Lomecký** svedl **Giacomovi** milenku **Angelinu**. G. cestuje do Čech, aby se pomstil; v hospodě se zamiluje do **Ley** (...) G. je zabit, hoch má zdědit jeho majetek, ale místo toho odchází jako cikán do světa.

Márinka - vyšla r. 1834 v čas. **Květy**. **4 obrazy + overture intermezza**. **Obsah**: Básník jde za Márinkou trpící součtinami do čtvrti **Na Františku**. Zamiluje se do ní, ale po několika dnech už je na jejím pohřbu. **Znaky rom.**: nenaplněná touha, autostylizace, tragický konec. **Netypický znak pro rom.**: realistic. prostředí.

Máj - vyšla r. 1836 (v roce úmrtí KHM). **Předzpěv + 4 zpěvy + 2 intermezza**. **Motto Máje**: „Daleká! Cesta má! Marné volání!“.

Obsah: **1. ZPĚV**: Krásy přírody, **Jarmila** čeká na **Viléma** ('strašného lesů pána'), zasáhne ji zpráva, že bude za zabití otce popraven.

2. ZPĚV: Ve vězení, **VNITŘNÍ MONOLOG** Viléma: „Proč rukou jeho vyvržen | stal jsem se hrůzou lesů? | Či vinu příští pomstí den | Či vinou kletbu nesu?“

1. INTERM.: Na popravišti. Duchové se připravují uvítat nového ducha.

3. ZPĚV: Vilém se loučí se zemí, kt. miloval a je odváděn na popraviště: „Ach, zemi krásnou, zemi milovanou | kolébku mou i hrob můj | matku mou, vlast jedinou, i v dědictví mi danou. | Šírou tu zemi, zemi jedinou.“ Poté je s'at a vpleten na kolo.

2. INTERM.: Nářek Vilém. druhů nad ztrátou vůdce

4. ZPĚV: Básník vstupuje na místo dávné lidské tragédie, ztotožňuje se s hl. hrdinou - **AUTOSTYLIZACE**: „... hrdliččin zve ku lásce hlas: 'Hynku! Viléme! Jarmilo!'“

Máchovi epigoni: K Sabina, J.V. Frič.

